

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KRAJOWY OŚRODEK
WSPARCIA ROLNICTWA

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
6

RYNEK WYROBÓW ALKOHOLOWYCH

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 2013 ROKU

ISSN 2391-4149

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Piotr Szajner

LISTOPAD 2018

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Marian Borek (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Piotr Szajner (redaktor naczelny)
Krystyna Świetlik (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Bogdan Podgórski
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Marzena Trajer,
Maria Zwolińska

REDAKTOR RYNKU WYROBÓW ALKOHOLOWYCH:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner

PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 500 egz. Ark. wyd. 4,23

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła.

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Regulacje rynku alkoholi <i>dr Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	6
III. Działania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na rynku wina <i>mgr inż. Marzena Trajer</i> <i>Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa</i>	8
IV. Rynek wyrobów alkoholowych	9
1. Produkcja wyrobów alkoholowych <i>dr Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	9
2. Polski handel zagraniczny napojami alkoholowymi i alkoholem etylowym <i>dr inż. Magdalena Bodył</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	22
3. Stan ekonomiczno-finansowy przemysłu alkoholowego <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	29
4. Ceny i spożycie napojów alkoholowych <i>mgr inż. Arkadiusz Zalewski</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	31

W 2017 r. na światowym i unijnym rynku wyrobów alkoholowych spowolnieniu uległy wzrostowe tendencje, które były obserwowane w poprzednich latach. Niewielki wzrost dotyczył tylko światowej produkcji alkoholu etylowego (0,2%) i piwa (0,1%). Stymulatorem wzrostu produkcji alkoholu etylowego był popyt ze strony branży paliwowej. Światowa produkcja win gronowych spadła o 6,4%, a powodem tego były mniejsze zbiory winogron, które są silnie uzależnione od warunków klimatycznych w okresie wegetacji. Na rynku UE produkcja win gronowych spadła o 15,5%, a zdecydowała o tym susza w wielu regionach. Produkcja piwa w UE zmniejszyła się o 0,3%.

W Polsce w 2017 r. wartość produkcji sprzedanej napojów alkoholowych (w cenach bazowych) wyniosła 12,2 mld zł i była o 1,4% mniejsza niż przed rokiem. W największym stopniu zmniejszyła się wartość produkcji branży winiarskiej (o 7,6%). W przemyśle piwowarskim wartość produkcji sprzedanej spadła o 1,4%, a w branży spirytusowej o 0,2%.

W 2017 r. produkcja piwa w Polsce spadła o 2,4% do 40,4 mln hl, pod wpływem mniejszego popytu wewnętrznego i stabilizacji eksportu. Produkcja wyrobów winiarskich zmniejszyła się o 4,6% do 1220,2 tys. hl. Spadek produkcji dotyczył tylko fermentowanych napojów winiarskich (o 5,2%), którego nie zrekomensowała większa produkcja win gronowych i miodów pitnych. Produkcja spirytusu wzrosła o 10,3%, do 4,2 mln hl 100% alkoholu etylowego. Wzrost produkcji był wynikiem rosnącego popytu na rynku wewnętrznym (np. produkcja napojów spirytusowych, inne zużycie przemysłowe) oraz eksportu. Produkcja napojów spirytusowych zwiększyła się o 1,6% do 1256,3 tys. hl 100% etanolu,

a zdecydowała o tym duża produkcja likierów i innych napojów spirytusowych. Produkcja wódki spadła 0,2% do 975 tys. hl 100% alkoholu etylowego.

Na podstawie miesięcznych danych o produkcji w średnich i dużych przedsiębiorstwach szacuje się, że w 2018 r. produkcja piwa w Polsce zwiększy się o 2,7%, do 41,5 mln hl. W branży winiarskiej produkcja wyniesie ok. 1110 tys. hl i będzie o 9% mniejsza niż przed rokiem. Powodem tego będzie malejąca do 940 tys. hl produkcja fermentowanych napojów winiarskich. Wzrost produkcji wystąpi w branży spirytusowej. Produkcja etanolu wzrośnie o 2,4% do 4,3 mln hl 100%, a napojów spirytusowych zwiększy się o 2,4% do 1286 tys. hl 100%.

W 2017 r. w handlu zagranicznym wyrobami alkoholowymi pogłębiło się ujemne saldo do 309,5 mln EUR, wobec 228,4 mln EUR przed rokiem. Powodem niekorzystnych wyników był przede wszystkim duży import win gronowych, napojów spirytusowych oraz alkoholu etylowego. Dodatkowo wystąpiło tylko w wymianie handlowej piwem (90,9 mln EUR) i wódką (100,1 mln EUR). Na podstawie wstępnych danych, dotyczących handlu zagranicznego wyrobami alkoholowymi w okresie styczeń-sierpień 2018 r., szacuje się, że w 2018 r. ujemne saldo może pogłębić się do 339 mln EUR. Zdecydują o tym analogiczne tendencje rozwojowe w poszczególnych działach branży alkoholowej, które obserwowano w 2017 r. W szczególności pogłębi się deficyt w handlu zagranicznym wyrobami winiarskimi do 292 mln EUR i napojami spirytusowymi do 110 mln EUR. Deficyt wystąpi także w handlu zagranicznym etanolem (34 mln EUR). Nadwyżka wystąpi jedynie w handlu zagranicznym piwem (97 mln EUR) i wódką (99 mln EUR).

W 2017 r. wzrost cen detalicznych napojów alkoholowych w Polsce wyniósł 0,22%, podczas gdy ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,2%. Ceny detaliczne piwa wzrosły o 0,1%, wyrobów winiarskich o 1,0%, a napojów spirytusowych nie zmieniły się. W okresie styczeń-wrzesień 2018 r. ceny napojów alkoholowych wzrosły średnio o 1,1%, a żywności i napojów bezalkoholowych o 3,1%. Ceny detaliczne piwa wzrosły o 1,2%, napojów spirytusowych o 1,0%, a napojów winiarskich o 0,9%.

W 2017 r. na krajowym rynku bilansowa konsumpcja napojów alkoholowych utrzymała się na poziomie z 2016 r. (9,4 litrów 100% etanolu). Spadek spożycia piwa do 5,4 litrów 100% etanolu został zrekomensowały większą konsumpcją napojów spirytusowych (3,3 litra 100% etanolu) i win (0,7 litra 100% etanolu).

Działy przemysłu spożywczego produkujące napoje alkoholowe charakteryzują się stabilną i bezpieczną sytuacją finansową. W 2017 r. wszystkie działy branży alkoholowej osiągały zyski i wysoką rentowność netto (1,7-11,4% przychodów netto). Branża piwowarska, pomimo niewielkiej poprawy, nadal charakteryzowała się niską płynnością.

W 2017 r. przychody budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego od napojów alkoholowych wzrosły o 0,5% do 11,7 mld zł i stanowiły 17,1% całkowitych dochodów budżetowych z podatku akcyzowego. Dochody z podatku akcyzowego od napojów spirytusowych i alkoholu etylowego wyniosły 7,8 mld zł, od piwa 3,5 mld zł oraz od wyrobów winiarskich 0,4 mld zł.

SUMMARY

In 2017 the upward trends, observed in the previous years in the world and EU alcoholic beverages market, slowed down. A small increase applied only to the global production of ethanol (0.2%) and beer (0.1%). A stimulant for the increased production of ethyl alcohol was the demand from the fuel industry. The global production of grape wines decreased by 6.4% and the reason for this was the lower harvest of grapes, which are strongly dependent on climatic conditions during the growing season. The production of grape wines decreased by 15.5% in the EU market and this was determined by drought in many regions. The production of beer in the EU decreased by 0.3%.

In Poland, the value of the sold production of alcoholic beverages (at basic prices) amounted in 2017 to PLN 12.2 billion and was by 1.4% lower than the year before. The greatest decrease in the production value was observed in the wine industry (by 7.6%). In the brewing industry, the value of the production sold decreased by 1.4% and in the spirit industry – by 0.2%.

In 2017, the beer production in Poland decreased by 2.4% to 40.4 million hectolitres, under the influence of the lower domestic demand and export stabilisation. The production of wine products decreased by 4.6% to 1,220.2 thousand hectolitres. The decrease in the production applied only to fermented wine drinks (by 5.2%), which was not compensated by the higher production of grape wines and mead. The production of spirits increased by 10.3 to 4.2 million hectolitres of 100% ethanol. The increased production resulted from the growing demand in the internal market (e.g. production of spirit drinks, other industrial consumption) and exports. The production of spirit drinks increased by

1.6% to 1,256.3 thousand hectolitres of 100% ethanol, and this was determined by the high production of liqueurs and other spirit drinks. The production of vodka decreased by 0.2% to 975 thousand hectolitres of 100% ethanol.

Based on the monthly data on the production in medium and large enterprises, it is estimated that in 2018 the production of beer in Poland will increase by 2.7%, to 41.5 million hectolitres. In the wine industry, the production will be approximately 1,110 thousand hectolitres and will be by 9% lower than the year before. The reason for this will be the production of fermented wine drinks declining to 940 thousand hectolitres. The production increase will occur in the spirits industry. The production of ethanol will increase by 2.4% to 4.3 million hectolitres of 100% ethanol and that of spirit drinks will increase by 2.4% to 1,286 thousand hectolitres of 100% ethanol.

In 2017, the negative balance in foreign trade in alcoholic products increased to EUR 309.5 million against EUR 228.4 million the year before. The reason for unfavourable results was mostly the large import of grape wines, spirit drinks and ethanol. The positive balance was only recorded in trade in beer (EUR 90.9 million) and vodka (EUR 100.1 million). On a basis of preliminary data on foreign trade in alcoholic products in the period January-August 2018, it is estimated that in 2018 the negative balance may increase to EUR 339 million. This will be determined by the same development trends in the individual branches of the alcohol sector, which were observed in 2017. In particular, the deficit in foreign trade in wine products will increase to EUR 292 million and that in spirit drinks to EUR 110 million. The deficit will also occur

in foreign trade in ethanol (EUR 34 million). The surplus will only be recorded in foreign trade in beer (EUR 97 million) and vodka (EUR 99 million).

In 2017, the rise in retail prices of alcoholic beverages in Poland amounted to 0.22%, while retail prices of food and non-alcoholic beverages rose by 4.2%. Retail prices of beer rose by 0.1%, of wine products by 1.0% and prices of spirit drinks remained unchanged. In the period January-September 2018, prices of alcoholic beverages rose, on average, by 1.1% and of food and non-alcoholic beverages by 3.1%. Retail prices of beer rose by 1.2%, of spirit drinks by 1.0% and of wine drinks by 0.9%.

In 2017, the domestic consumption of alcoholic beverages remained at the level of 2016 (9.4 litres of 100% ethanol). A decrease in the consumption of beer to 5.4 litres of 100% ethanol was compensated by the greater consumption of spirit drinks (3.3 litres of 100% ethanol) and wines (0.7 litre of 100% ethanol).

Food industry departments producing alcoholic beverages are characterised by a stable and secure financial situation. In 2017, all branches of the alcohol sector achieved profits and high net profitability (1.7-11.4% of net revenue). Despite a slight improvement, the brewing industry was still characterised by low liquidity.

In 2017, the state budget revenues from excise duty on alcoholic beverages increased by 0.5% to PLN 11.7 billion and accounted for 17.1% of total budget revenues from excise duty. Revenues from excise duty on spirit drinks and ethanol amounted to PLN 7.8 billion, on beer PLN 3.5 billion and on wine products PLN 0.4 billion.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Popyt na żywność (19) • listopad 2018,
2. Rynek owoców i warzyw (53) • grudzień 2018,
3. Rynek cukru (46) • kwiecień 2019,
4. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (49) • kwiecień 2019,
5. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (46) • kwiecień 2019,
6. Rynek mleka (56) • maj 2019,
7. Rynek drobiu (55) • maj 2019,
8. Rynek zbóż (56) • maj 2019,
9. Rynek mięsa (56) • czerwiec 2019,
10. Rynek rzepaku (55) • czerwiec 2019,
11. Rynek owoców i warzyw (54) • czerwiec 2019,
12. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (50) • wrzesień 2019,
13. Rynek mleka (57) • wrzesień 2019,
14. Rynek pasz (41) • wrzesień 2019.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2018 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

ISSN 2391-4149

CENA 21 ZŁ

Prenumerata Analizy (1 numer) w 2018 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>